

se da tudi dobra kolomáz napraviti. V ta namen se velik prazen lonc do verha v zemljo zakoplje in z gosto drateno mrežico pokrije; drugi manjši lonc se napolne s kebre in povezne nad uniga v zemlji; potem se zakuri okoli kebroviga lonca; oginj umori kebre in obilo masti iz njih v spodnji lonc izleče.

Koliko tisuč in tisuč kebrov bi se na tako vižo v enim dnevu pokončalo! Koliko milionov prihodnjih červov bi se zatèrlo! Koliko sadú bi se ohranilo, ako bi se vsi kmetovavci zedinjeni tega dela lotili! Le tu in tam en priden si ne more pomagati. Zanikernost v pokončanji kebrov je kriva, da nam ta merčes tolikokrat toliko škode napravlja!
Anton Namre.

Poskušnja noviga v nasih krajih celò malo znaniga poljskiga in drugiga kmetovavskiga orodja.

Silno napredvanje učenost, umetnost in kupčije vleče za sabo tudi kmetijstvo, ga podpiraje v njega neokorni terdi hoji, in mu ponujevaje pripomočke k vedno veči povzdigi.

Kdor še ne vé, koliko kemia pripomore k povzdigi kmetijstva, naj bere Vertovcovo „kemio“, naj bere njega „vinorejo“. Kdor ne izume, kaj umnost zamore, naj se ozrè na delo železne ceste, zlasti kodar mostove zidajo, bo vidil kako lahko in urno teške kamne prekladajo, prepeljujejo in vzdigujejo; — naj se ozrè na izdelano železnico, in vidil bo, kako en sam parovoz vleče za sabo do 5000 centov s tako naglostjo, da 5 do 6 ur hodá v eni uri opravi, kar je sicer 300 močnih kónj poravni cesti z dolgo zamudo komaj zamoglo prepeljati; — naj pogleda na morji parobrode, kako hodijo svojo pot vsim vetrovam in viharjem nasprot; — naj se ozrè na naglo knjižno natisnilo, s katerim dva človeka zdaj več natisneta, kakor nekdanj 8; naj pomisli, kako delječ je prišlo pisanje, da se zamore tako naglo pisati, kakor se govori; — naj pogleda v nove popirnice, kjer z eno mašino na dan iz 35 centov cunj 20 centov popirja naredé! ali v olarijo, kjer z eno prešo na dan do 60 centov ogeršičniga semena sprešajo, in 30 pa tudi še več centov olja napravijo; — naj pomisli, da so mašine znajdene, s katerimi se lanéno in konopno predivo s silno naglostjo lično, tanko, in v enako nit izprede, kakorsne nar boljši predica izdelatine more; — naj pomisli še krono vsih znajdb — naglost, s katero se misli in djanja po telegrafu naznanujejo. Iz daljnih krajev in tudi čez morje zvémo v malo minutah, kaj se tam godi. Vsaki dan opoldne zvéjo iz Prage v eni minuti po celi železni cesti cesarstva, koliko je tam ura, da se po nji vse ure na vsih kolodvorih enako popravijo.

Iz vsih teh prenapredb zamore kmetovavec soditi, da bi se tudi dalo popraviti in zboljšati marsikaj v njega ravnanji, polajšati obdelovanje zemlje, pomnožiti gnoj, zboljšati pridelke, živinorejo, sado- in lesorejo. Obilnost prebivavcov v nekterih krajih, sitnost v pridobljenji zvestih dobrih in urnih poslov in delavcov po spodobni ceni je že v večih krajih Europe in Amerike kmetovavce prisililo misliti, kako bi bilo mogoče z majhnimi potroški iz zemlje veliko in dobrih pridelkov pridobiti. Prehiteli so umni kmetovavci mnogih deželá z zboljšanim orodjem, z umno izvolitvijo vsakteri zemlji priličniga sada, z umnim pomnoženjem gnoja itd. druge

kraje, ki se stariga kopita deržé, takó da zamorejo svoje pridelke po nižjih cenah koristno spečati, starokopitneže tretji in lepe denarce iz njih dežel na-se vleči.

(Dalje sledí.)

O gojzdnih zadevah.

V 26. delu „državnega zakonika“ je razglašen ukaz c. k. ministra kmetijstva in rudnarstva od 24. aprila t. l. veljaven za Štajarsko, Krajnsko in Koroško deželo, ki se takole glasi:

„Dvomilo se je, kdo ima po obstoječih gojzdnih postavah za Štajarsko, Koroško in Krajnsko predpisano odkazovanje (zaznamvanje) lesa, brez ktereга odkazovanja nihče, ki ima zavolj služnosti ali sicer pravico ali dervašino v gojzdu, lesa, derv ali družih gojzdnih pridelkov za se jemati ne smé, sedaj opravljati, odkar so nehale biti grajšinske gosposke, ktere so to opravilo vsled njim izročeneга policijnega nadčuvanja nad gojzdi oskerbovale. Da se ta dvomba odpravi, se po dogovoru z ministerstvom pravosodja in notranjih opravil izreče, da imajo odslej tam, kjer je državna uprava opravilnike za varovanje gojzdov postavila, le-ti les odkazovati, — kjer pa tacih ni, pa lastnik gojzda ali pa tisti, kogar je on za varovanje gojzda pooblastil.“

„Ako bi se le-ti tistemu, ki za les prosi, ga odkazati branili, ali odlašali, ali sicer zadržke delali, se smé vsak, ki misli, da to njegove pravice krati, pri politični oblastni (okrajnem glavarstvu) pritožiti. Opomni se pa, da gré po gori omenjenih gojzdnih postavah in gojzdnih predpisih, ki sicer svojo postavno moč tudi naprej popolnoma obderžé, vsakterega, ki bi si les ali druge gojzdne pridelke brez omenjenega odkazovanja vzel, kakor pregrešnika zoper gojzdne postave kaznovati (štrafovati).“

Pogled v Bosno.

(Konec.)

Ohraniti si svoje pravice so se plemenitniki (žlahtniki Izlamu (turški véri) podvergli in kmalo ni bilo v Bosni nobeniga družiga, kot gospodovavci in sužni, Turki in kristiani. Prišel je sicer močni ogerski kralj Matija Korvin v deželo, ogerski kralji in nemški cesarji so zaporedoma gospodovali, cesarski vojskovodi so v 17. stoletji marsikako zmago obhajali in slavni Eugen je prvi turško moč v Banatu vničil. Še stojé v Belgradu terdnjave iz časov tega srečnega vojskovodja. V letu 1699 se je mir storil in meja odločila, kakor je še dandanašnji. Tudi primerje v Pasarovicu ni bilo srečno. V letu 1737 je vojvoda Hildburghauski celò Banjaluko posedel, pa tudi ni sreče imel. Od miru v Sistovu sklenjenem je vse pri starem ostalo. Kaj se je od tistiga časa v Bosni zgodilo in kakošne so razmere sedanje, je, bodi Bogu milo! predobro znano. Vsi veziri, ki so v Bosni bili, so bolj ali manj le za svojo mavho skerbeli. Koliko so morali kristiani davkov plačevati, koliko terpeti, tudi ni neznano. Ko se je Omer paša zoper vstajnike dvignul in jih lanskega leta vpokojil, so kristiani boljših dní pričakovali. Kako grozno so se goljufali, vé zdaj celi svet!

Černogorci so pokazali, da naj večja stiska je mati naj večje svobode. Oni so se rešili presilnega turškega jarma, tako, da Turčiji do zdaj ni bilo več mogoče Černogoro spet pod svojo oblast dobiti. Černagora je živ izgled, kaj da se zamore zgoditi, ako v Bosni prenapete strune ne odjenjajo. Zaporedoma so se gorski okrajji Berda Černigori pridružili, in Grahovo se bolj na Černogoro naslanja kakor na Turčijo. Serdito gledajo Čer-